

سۆزان خان ئەو ولاتەت پى پاک ناکریتەوە

كاك ره سول ماماندى كۆچ كردوو له لهندن بۇي گىرامەوه و وتى: كاتىك لە 1977 رۆبىشتىن بۇ ناوجەمى لۆلان لە بادىنان، بۇ پىشوازى لە جەلال تاللەبانى كە لە ئەورۇپاوه بۇ يەكەم جار گەرايەوه، دواى بەيەكتىر شادبوونەوهى هەموو لايەك، دەستمان كرد بە باس و خواسى ھەلبىزاردنى سەرۋەتكىك بۇ ئەو بزوتنەوه تازەيە، دەستەي كۆنه جەلالىيەكان و تيان با مام جەلال بېتىھ پېشەرە، منىش وتم ئاخىر مام جەلال كىشىمەكىشى 66 ئى بەدداوهەيەوهو بە ھەلبىزاردەنەوهى ئەو، دووبەركىيەكە دروست دەبىتەوهو ئەو بزوتنەوهشمان بەئەنجامىك ناگات، مام جەلالىش ھاتە دەنگ و ووتى 66 (ياشىخ باشمخيك بۇو و بە سەرچوو، خەلک لەبىرى چۆتەوه).

سۆزانخانىش كە قوتابىيەكى قوتابخانەي جەلال تاللەبانىيە، ئەمرۇ لە دىمانەيەكى كوردىسات دا ووتى ئەو ھاتووهاوارەي نەوتى قاچاخ ياشىخ باشمخيك بۇو و بەسەر چوو، ھەولى دەدا كە راپردوو 20 سالى قاچاخچىيەتى نەوت پاک بکاتەوه، نەيدەزانى كە 75% خەلکى خوارووی كوردىستان ھەزارەو ھىچ ھەزارىكىش باوهرى بە قىسى دەسەلات نەماوه، دەيفەرمۇو ئۆپۈزسىيون بەشدارى ئەو دانىشتنەي پەرلەمان و دەولەت بۇون و ئەوانىش ھاتنە ئەو باوهەرە كە ئەو ھاتووهاوارەي فروشتنى نەوت بە قاچاخ ئەسلى نىيە ياشىخ باخمه.

خوشكى ئازىز، ئەوهى لەگەل ئىيۇھ دانىشتۇھ، ئەوھ ئۆپۈزسىيون نېيە، ئەوه كەم پىپرداوهكانى دەسەلاتن، داواى بەشى زىاتر دەكەن.

ئۆپۈزسىيون ئەو كوردى سەرەتەيە كە لەسەر ئەو ھەموو نەوتەي كوردىستان دارو چىلەكە كۆدەكاتەوه بۇ بەسەربردىنى ژيانى رۆزانەي. ئۆپۈزسىيون ئەو كوردىيە كە لەشارەكاندا كرى خانووی بۇ نادرى.

ئۆپۆزسیوْن ئەو گوندنشینەيە كە بەبىٰ هىچ يارمەتىيەكى ئىّوه خانوهكەي خۆى دروست كردۇتەوە تاڭو ئىستا هىچ كامىكتان بەلايان دا نەچوون.

سۆزان خان، كورد دەلى پىيم خۆشە دوزمن بمگرى، مالىم بخوا، بىكۈزى، بەلام پىيم خۆشنىيە كوردىكى ھەلەيەكم بەرامبەر بکات، بەتاپىبەتى كەسوکارى شەھىدىكى ھەول بىدات چاوم ببەستى، پىيم خۆشنىبۇو تو وەك كچە شەھىدىكى بەكار بەيىن بۆ خاوىنكردنەوەي كاره نارەواكانى دەسەلات، كە ھەموو كەس دەزانى پېت پاك ناكرىتەوە.

كچى باش، قىسەكانى خۆت بەبىر نايەتەوە كە لەسەر دەدمى شەرى خۆبەخۇدا ھاوارت دەكردو دەتكوت چۆن دەبى مالى بارزانى نەوتى كورد بەقاچاخ بفرۆشى؟، ئىستا كە ھەردوو لاتان رىك كەوتۇون كە دوور لە دەسەلاتى جەماوەر بۆخۆتان نەوتەكە بفرۆشىن و خۆلىش بىكەنە چاوى خەلک و بلىن ئىمە نەوت نافرۆشىن؟، ئەگەر خۆلىشت پى بىرىتە چاوى جەماوەرى كورد، ناتوانى خۆل بىكەيە چاوى كۆمەلگاى نىيونەتەوەي.

جەنابى قىسەكەرى پەرلەمان، كۆمەلگاى نىيۇدەولەتى ياساى ھەيە و باشىش ئاگادارە كە دەولەتەكەت نەوت بە قاچاخ دەفرۆشى:

The oil smuggling is far from new. For several years after the 2003 U.S.-led invasion, it was one of the preferred ways for insurgents to fund their operations. As security improved, private individuals and political groups picked up on the lucrative practice. Analysts say that smuggling of oil has been going on in the Kurdish north since the early 1990s.

<http://wnyt.com/article/stories/S1649589.shtml?cat=653>

بەو ھەلە سىاسىيە را بىر دووتان، سەرى دەيانى وەك خەلیل زادەو جىفري ئارچەرتان لە قور ناو تووش خۆت خستە ناو لىستى رەشى قاچاخچىيەتى نەوتەوە.

سەردار پىشەرلى
لەندەن 26 - 8 - 2010
<http://www.kurd-oil.net>